

Hørings svar til forslag til ny lovgivning på Småskalaområdet

Til en start, vil jeg udtrykke stor taknemmelighed for, at der har været lyttet til Småskala-indehaveres kritik af Råstofloven på området!

Især er det et syvmileskridt, at der nu lægges op til at fjerne Småskala uden eneret og gå tilbage til tidligere tiders praksis omkring allemandsret. Og at man må bruge håndholdt mekanisk værktøj...

Også åbningen for at turister kan udføre en begrænset mængde mineraler, uden bureaukratiske forhindringer er godt. Og i forlængelse af dette, at det nu ser ud til at blive nemmere at drive guidede ture inden for mineralturisme...

Smidiggørelsen med ikke at skulle søge om eksporttilladelse i tide og utide, vil også gøre det nemmere for nye initiativer på området...

Så tak for det!

Med dette sagt, vil jeg hælde lidt malurt i bægeret, når det kommer til følgende paragraf:

§ 19 stk 3: "Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser af bestemte mineraler ikke må finde sted, før mineralerne er værdisat"

Denne paragraf bør fjernes. For det første er der for meget "gummi" i paragraffen (Hvad er "Bestemte mineraler"?) For det andet retter markedet ikke ind efter en statslig værdisættelse.

Det er min personlige erfaring, at Råstofsstyrelsen, når de skal rådgive (prissætte) en mængde råsten, eksempelvis et tons med smykkepotentiale, skæver til prisen på et fint facetteret smykke af samme mineraltype i høj kvalitet, og tager ikke højde for, det store spild, der vil være i processen frem til smykke endsige de mange led stenene skal igennem (hvor mange der skal tjene på det), før de lander hos slutbruger. Alt andet lige, indeholder et tons råsten næppe 'top gem quality'. (Mit eksempel er ikke grebet ud i den blå luft, men taget ud af en konkret oplevelse!) Råstofsstyrelsens indblanding i prissætning er i bedste fald forvirrende i værste fald skadelig, da den skaber falske forventninger.

Jeg har flere gange oplevet at nogle er kommet til mit værksted og vil sælge sten, efter de er blevet 'informeret' om priser ved Råstofsstyrelsen. De priser er (i bedste fald) hvad man kan opnå EFTER forædling af stenene og efter arbejdet med at finde 'nålen i høstakken'... den endelige slutkøber. Desuden vil det altid være forbundet med et 'måske', for uanset hvor højt man prissætter en sten, så har den jo først værdi... når den ER solgt.

Det vil altid være i sælgers interesse, at sælge til højst mulige pris, og derfor vil sælger altid afsøge markedet. Og gør han/hun ikke det, og bliver betalt under en tilfredsstillende værdi, må det betragtes som såkaldte 'lærepenge'. Man lærer at cykle ved at cykle, og ikke ved at blive undervist af en, der ikke kan cykle!

Vil man fra Råstofstyrelsen være behjælpelig med, at 'lære at cykle', vil det være meget mere effektivt, at invitere småskala smykkesten/mineral-firmaer med til relevante messer i verden... Vel at mærke på egne præmisser. Der kan man knytte kontakter, og komme i gang (i den virkelige verden og ikke en forestillingsverden). Det har Råstofstyrelsen tidligere gjort med stor succes. Dette var før årtusindeskiftet på deltagernes egne præmisser.

Senere forsøgte man at gentage succesen, denne gang med en stor politisk topstyring, som endte med at skabe enorm forvirring i prissætning, skønt det gav store overskrifter i aviserne... Rent blålys!

Topstyringen var baseret på en politisk tilgang om at forædlingsproduktion skal foregå i Grønland. Det er klart, at der ligger en enorm værdiforøgelse i forædling af de flotteste smykkesten vi har. Men det er lige så klart, at både mængden af top gem quality gemstones i forhold til kvantiteten er begrænset. Desuden bør man ikke springe de mellemregninger over, der hedder uddannelse, kundegrundlag og opsøgning af slutbruger. Vil man fremme en politisk udvikling inde for området, må man have tålmodighed og tage mellemregningerne med!

I de seneste 20 år, er der oparbejdet en relativ stor efterspørgsel på grønlandske mineraler og smykkesten ude i verden. Samtidig er der lokale, der har uddannet sig til guldsmede og smykkekunstnere. Desuden bliver grunden med den nye Råstoflov forhåbentlig lagt til, at der vil blive udviklet turisme inden for mineraler...

Prissætningen vil naturlig og af sig selv finde et leje i takt med den spirende seriøsitet, der lige nu er i sin vorden...

Som jeg ser det, bør lovgivningen være indrettet for at understøtte denne proces... ikke forsøge at styre den.

Mvh
Palle Møller

Smykkeværkstedet
Kassoq
<http://www.kassoq.gl/>

v/Palle Møller
Box 657
3900 Nuuk
Mobil 299 522360
GER-nr. 25739981